

na Dunaju, da bode prišel itak v kratkem hofrat Mach pregledat vinogradev.

Šele po pregledu hofrata Macha se je določilo od vlade po njegovem nepristranskem poročilu, nikakor pa ne pod uplivom „Orniga z drugimi sovražniki slovenskega kmeta“, da morajo dobiti kmečki vinogradniki polovico teh 40 tisoč kron, polovico pa mestni posestniki vinogradov, kojih veliki vinogradi v Halozah so bili v istem času skoraj popolnoma uničeni.

To pa se je še tembolj moralo določiti, ker ti mestni posestniki, kakor kaže zgoraj navedeni izkaz posojil od deželnih posojil do tega leta (1900) niti krajcarja dobili niso!

Kako pa nadalje morete trditi vi lažnjivi klerikalni lističi, da je „nemčurstvo“ mesta Ptuj požrlo Haložanom polovico omenjenih 40 tisoč kron, ko pa so od teh mestnih 20 tisoč kron dobili tudi slovenski mestni vinogradniki, potem minoriti, beneficijati itd. tudi znatna posojila?

Sploh pa g. Ornig in mestjani pri razdelitvi ničesar niso imeli opraviti, ker se je teh 20 tisoč kron razdelilo direktno od c. kr. namestništva v Gradcu in se pri tej razdelitvi listnica potrebnih, vposlana od mesta Ptuja, niti ni jemala v poštev!

Sicer pa to posojilo ni Bog ve kaka velikanska podpora, ker se je dovolilo samo na tri leta in se mora uže letos plačevati poleg davka (štibre) zopet nazaj.

To-le popolnoma istinita dejstva o tem toli sponošenem posojilu!

A oglejmo si celo stvar od druge strani!

Ali mislite kmetje, da je zares tem klerikalcem toliko za kmete? Vidite hinavce, tukaj jim je zopet kmet ubogi kmet, tukaj imajo celjski prvaški dohtarčki in mariborški kaplančki itd. naenkrat zopet srce za njega, med tem, ko jim je navadno deveta briga. Kako pa vendar tukaj? Radi tega, ker se jim je tukaj zopet ponudila prilika, nahujskati kmeta proti mestjanu.

Kmetje, to je lumparija to, velikanska vnebovpijoča lumparija, polna hinavstva in laži. Teh 20 tisoč kron vidijo gospodje klerikalci, teh 20 tisoč kron, katere so dobili mestni posestniki vinogradov, ki so ravno tako ali še hujše občutili udarec, povzročen od trtne uši kakor kmetje, skoraj dveh milijonov kron pa, katere so se večinoma že razdelile na deželi, teh pa klerikalni potepuhi ne vidijo! To je lopovsko hinavstvo, to je nesramna hujskarija slovenskega ljudstva proti nemškemu sotrpinu.

Ako so že dobili ptujski Nemci blizu 20 tisoč kron podpore, potem teh 20 tisoč ni ostalo v Ptuj, temveč ta denar je šel ven med ljudstvo in marsikateri siromak si je ravno od tega denarja prislužil marsikateri groš v najhujšem zimskem času, ko je dobil delo ravno v goricah mestjana!

Kakor že povedano, bode se morala ta svota, katera se mestjanom toli oponaša, že letos povračati državi nazaj; kmetje, sedaj pa nam povejte vi, kedaj

pa vam bodejo povračali vaši slovenski dohtarski farški faloti ves tisti denar nazaj, katerega so zares izgulili iz vaših žuljevih rok, katerega imajo nakopčenega v svojih posojilnicah? Ta denar, ta je bil bode izgubljen za vas na vekomaj!

Žičkar se kuje med zvezde, češ da je on sam omenjenih 40 tisoč kron podpore shodil za Haložane. Saj ni res! Ako je že imenovani poslanec stari predlog, vendar ne bi bili dobili kmetje nikdar krajcarja, ako ne bi bili podpirali njegove prošnje tudi nemški državni poslanci.

Toda, kaj je teh 40 tisoč kronic proti vsej drugi podpori, katero smo vam zgoraj navedli in katero so dosegli večinoma samo nemški poslanci v deželnem zboru, med tem, ko so slovenski poslanci sedeli doma za pečjo, ko jih sploh v zbornici ni bilo! Kar pa so dosegli ti poslanci v deželnem zboru, to je bilo doseženo tudi v državnem zboru, ker zadnji mora ravno toliko svoto dovoliti, kolikaj se v deželnem dovoli!

Na kateri strani je toraj iskati lumparije, vaši slovenski dohtarčki? Mi mislimo, da si na to vprašanje lahko odgovori vsak pošteno misleč kmet sam!

Sploh pa naj bode še tukaj navedena sodba glede ptujskih Nemcev, katero je izustil neki slovenski učitelj, oziraje se na njih haložke vinograde. Ta gospod, ki pozna prav izvrstno tamošnje razmere, je rekel v nekem javnem govoru to-le: „Ptujčanje so bili s svojimi vinogradi v Halozah takorekoč pijenirji v boju proti trtni uši, ravno ti so plačali tako zvani učni denar, katerega bi bil drugače moral plačati ubogi Haložan in katerega je bil obvarovan ravno od zastopnikov, sicer politično nasprotnega mu naroda!“

Da pa je ta „učni denar“ znesel več nego 20 tisoč kron, katere so se porabile povrh med slovenskim ljudstvom in se bodejo morale plačati od Nemcev nazaj, to nam bode moral pripoznati vsaj vsak poštenjak!

Robič in Jurtela, kje sta?

Ako človeka zadene kaka nesreča, ako mu povzroči bodisi lastno nepremišljeno ravnanje, ali pa sploh roka neusmiljene usode, katera s svojimi udarci nikdar ne miruje, najhujše, da mu poškoduje telesno zdravje, potem pač vsak globoko občuti, kolike vrednosti so podjetja, katera oskrbujejo ne le bogataša, temveč tudi siromaka z istim usmiljenjem. K takim podjetjem pač smelo računimo v prvi vrsti naše bolnišnice!

Zares, dandanes se pač skrbi v vsakem okraju za take zavode z veliko požrtvovalnostjo, toda žalibog, da je še dovolj okrajev, v katerih se iz goli osebnega sovraštva do tega ali onega ne stori za take zavode nič. Danes hočemo v tem oziru tukaj malo natančneje ogledati naš, toraj ptujski okraj.

Naš okraj je eden največjih, nad stotisoče ljudi prebiva v njem in ravno v tej najvažnejši zadevi, namreč za oskrbo naših bolnikov, naših ponesrečen-

se ne stori skoraj nič, sploh pa se še, kar se človekoljubov v tem smislu začne, celo pre-

Ptujska bolnišnica ima za celi okraj, ne izvzemši mesta Ptuj, za bolnike pripravljenih samo kakih 80 do 90 postelj. Bolnikov pa se v njo pripelje na sto, tako, da se morajo nekateri poslati celo domov. 20 do 30 bolnikov leži navadno kakor psi po tleh! Seveda temu ni bolnišnica kriva, pač pa tisti, kateri bi imeli dolžnost, da bi ta zavod na deželne stroške razširil. Kakor smo menili, je v bolnišnici komaj 80 do 90 postelj, tega pa bi jih bilo najmanj do 200.

Poslanca Robič in Jurtela, kje sta? Gospod Robič, vi kot ud deželnega odbora, kateremu je izrečno naročilo, da morate skrbeti za bolnišnice, ali vam dohtar Jurtela kot vaš prijatelj in sodelovalec, kateri stanuje tukaj v Ptuj, toraj v bližini naše bolnišnice, tega ni nikdar povedal? In ako ne, zakaj sami o tem ničesar ne veste?

Gospod Robič, ali ste si vi že kedaj ogledali ptujsko bolnišnico? Ne, niti od zunaj ne in vendar ravno vi referent o bolnišnicah. Seveda pač imate najbrž preveč opraviti z vinogradi! Da, tedaj, ko se reklo prisiliti merodajne ljudi, da so vam na deželne stroške popravili vaš vinograd, tedaj ste govorili, da, tedaj ko je treba shraniti velikansko plačilo, katero vtaknete vi za vaše „delo“ v žep, tedaj je poslanec Robič vedno prvi, ako pa je treba pomagati kmetu, kje pa je tedaj?

Gospod poslanec Jurtela, vam pa hočemo pri-
nesti, saj vemo, da imate dovolj opraviti v poso-
lnici, saj vemo, da je treba ves čas porabiti, da se
izkujejo iz kmečkih pravičarjev rumenjaki za vaš žep!
Sploh pa imate vi in gospod Robič preveč opraviti
politiko, sploh preveč z zborovanji, drugače bi se
saj vi, kot deželnega stotnika namestnik, prepričali
žalostnih prostornih razmerah v ptujski bolniš-
nici, vi kot prebivalec mesta Ptuja.

Robič in Jurtela, kje sta? Toda kaj je vama
za brezštevilne hlapce na deželi, katere je za-
ela kaka nesreča in katerih seveda gospodar ne
more več mesecev, ako zbolijo oskrbovati, kaj je
vama mar za kmete, kmetice, njih otroke, kateri so
daleč zunaj od mesta in kateri se morajo pripeljati
bolnišnico, ako se hočejo ozdraviti, ker bi jim dru-
ge stroški za zdravnika in medicine pojedli celo
sestivo!

Zares, prizanesli vama bi, ako bi bili prepričani,
da o položaju v ptujski bolnišnici v istini ničesar ne
ste, toda temu ni tako!

Mož, po katerem vajini časopisi skoraj v vsaki
daji mečejo blato, mož, kateri se na vse mogoče
načine črni napram kmečkemu ljudstvu, ta mož,
namreč nemški deželni poslanec in mestni župan
Rnig, kateri se je ravno zadnji čas najbrž z va-
nim sporazumljenjem po krivem razpostavil javnemu
neganjanju od strani slovenskega ljudstva, posebno
ložanov, ta mož je že lansko leto vedno in vedno
ujno prosil za razširjatev ptujske bolnišnice. Nje-

gov dotični predlog se je tudi v deželni zbornici
sprejel, a Robič je potem na to najbrž — po-
zabil!

Robič in Jurtela, kje sta bila tedaj? Ali sta
morda to prošnjo samo radi osebnega sovraštva do
Orniga prezirala, ne meneč se za uboge bolnike va-
jinega, toraj slovenskega ljudstva? Kaj, ali morda
hočeta trditi, da je Ornig prosil za omenjeno razšir-
jatev mestu Ptuj v prid ali pa v prid tistih, ka-
teri so njega volili za deželnega poslanca?

Mestnih bolnikov v ptujski bolnišnici ni niti
peti procent ne, skoraj vsi so iz dežele!

Robič in Jurtela, kje sta? Ljuba nam „kmečka“
poslanca, hajd na delo, ako bodeta na kmalem do-
segla toli potrebno razširjatev ptujske bolnišnice, za
katero je uže seveda brez vaji prosil imenovani
nemški poslanec v prid slovenskega kmeta, potem
vama bomo pripoznali, da sta storila vsaj v tej
zadevi vajino dolžnost.

Ako pa še na ta drugi poziv nočeta o celi
stvari ničesar vedeti, potem pa vedita, da bode slo-
venski kmet dobil še jasnejše pojme od svojih slo-
venskih dohtarskih in profesorskih kmečkih po-
slancev!

Spodnje-štajerske novice.

Ptujska Gora. Dne 27. t. m. se bodejo vršile na
Ptujski Gori zopet občinske volitve. Klerikalci se na
nje pripravljajo že na vse kriplje, seveda, saj vejo,
da so se jim že začela tla pod nogami trositi. Kmet-
je, Gorčani, kateri ste pri zadnjem zborovanju na
Ptujski gori tako odločno pokazali, da ste napred-
njaki, pazite, da se Vam ne bodejo vrinili v odbor
taki možje, kateri niso za vas! Naprej, le korajžno,
naprednjaki zmaga bode in mora biti vaša! Ako bo-
dete tako odločno nastopali, kakor zadnjo nedeljo,
potem pridejo za vas zares vendar enkrat boljši časi!

Nemška šola v Rogatcu, katera je do sedaj
imela samo tri razrede, se je na prošnjo tamošnjega
krajnega in okrajnega šolskega sveta od deželnega
odbora razširila za en razred, tako, da ima sedaj
4 razrede. V četrtem razredu se je začelo podučevati
že z 1. oktobrom. To razširjenje je tudi velike važ-
nosti za kmete v okolici rogački, vsaj za tiste, ka-
teri so toliko pametni, da vejo, kako potrebno je
tudi slovenski mladini dandanes znanje nemškega
jezika.

„Štajerc“ je v svoji 18. številki prinesel vest:
„Zborovanje pri Sv. Lovrencu v Slov. Goricah,“ v
katerem trdi, da je župnik pripravljal na to (namreč
zborovanje) že teden dni poprej, in sicer na prižnici,
in da je govoril tako ognjevit, kakor nikdar poprej,
ako je bilo treba govoriti o grehih in blagostanju
duš, kakor tudi, da se je regimentno zborovalo do ra-
nega jutra in pilo in pelo na vse kriplje. Nasproti
tej vesti popravljam kot župnik in načelnik „Pol.na-
rodno-gospodarskega društva“ v smislu § 19. tisk.
zak. naslednje: Ni res, da sem pripravljam že teden
poprej na zborovanje na prižnici, ker me prejšnjo